

## Pytania i Odpowiedzi

## QA2553016

Zadanie pytania  
15-04-2024 12:59  
Ostatnia zmiana  
17-04-2024 07:31  
Produkt  
LEX  
Temat  
rachunkowość  
Daty obowiązywania  
17-04-2024 - ---  
Redaktor  
Marta Dębska  
Autor  
Michał Topulniak

## Jak prawidłowo powinien wyglądać schemat księgowania transakcji ZCP?

proszę o potwierdzenie lub wskazanie błędu i skorygowanie schematu księgowania transakcji ZCP, na warunkach: spółka R sprzedaje spółce W ZCP za cenę 490.000pln. W skład ZCP wchodzi środki trwałe w wartości księgowej netto w spółce R 437.587,00 pln. Spółka R przekazała spółce W zestawienie tych środków trwałych i oprócz wartości księgowej w/w środków trwałych wskazała ich wartość rynkową - cenę sprzedaży, której suma wynosi 457.306,00 pln. Czy właściwe są księgowania i kalkulacje rachunkowe po stronie spółki R sprzedającej ZCP?: wartość umowy zcp -490.000,00 pln WN Pozostałe rozrachunki Ma pozostałe przychody operacyjne wyksięgowanie składników aktywów trwałych 437.587,00 pln Wn pozostałe rozrachunki Ma aktywa trwałe wartość księgowa 437.587,00 pk nadwyżka saldo WN pozostałych rozrachunków 437.587 pln Wn pozostałe koszty operacyjne Ma pozostałe rozrachunki WB wpłata ceny z umowy zcp 490.000,00 Wn rachunek bankowy Ma pozostałe rozrachunki? czy właściwe są księgowania po stronie nabywcy spółki W?: wartość umowy zcp - 490.000,00 pln. Wn pozostałe rozrachunki rozliczenie nabycia zcp Ma pozostałe rozrachunki z dostawcą R ewidencja środków trwałych wartość rynkowa 457.306,00 pln Wn aktywa trwałe Ma pozostałe rozrachunki rozliczenie nabycia zcp Wartość firmy (dodatnia) 32.694,00 pln Wn WNIP Wartość firmy Ma pozostałe rozrachunki rozliczenie nabycia zcp. Bardzo proszę o jak najszybszą odpowiedź.

## Odpowiedź

Zaprezentowany schemat ewidencji jest w mojej ocenie prawidłowy.

W spółce R przychód ze sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa (ZCP) należy ująć w pozostałych przychodach operacyjnych, natomiast wartość księgowa składników składających się na sprzedaną część przedsiębiorstwa powinna obciążyć pozostałe koszty operacyjne. Z kolei w spółce W aktywa nabyte w ramach ZCP należy ująć w księgach rachunkowych w ich wartościach godziwych (rynkowych). Natomiast różnica pomiędzy wyższą ceną nabycia ZCP a niższą wartością rynkową nabytych aktywów stanowi wartość firmy (dodatnią). Jak rozumiem z zaprezentowanego schematu spółki właśnie w taki sposób rozliczyły sprzedaż i zakup ZCP.

## Uzasadnienie

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 32 ustawy z 29.09.1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.) - dalej u.r. - przez pozostałe koszty i przychody operacyjne rozumie się koszty i przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności koszty i przychody związane:

- a) z działalnością socjalną,
- b) ze zbyciem środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, a także nieruchomości oraz wartości niematerialnych i prawnych zaliczonych do inwestycji,
- c) z utrzymaniem nieruchomości oraz wartości niematerialnych i prawnych zaliczonych do inwestycji, w tym także z aktualizacją wartości tych inwestycji, jak również z ich przekwalifikowaniem odpowiednio do środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli do wyceny inwestycji przyjęto cenę rynkową bądź inaczej określoną wartość godziwą,
- d) z odpisaniem należności i zobowiązań przedawnionych, umorzonych, nieściągalnych, z wyjątkiem należności i zobowiązań o charakterze publicznoprawnym nieobciążających kosztów,
- e) z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi,
- f) z odpisami aktualizującymi wartość aktywów i ich korektami, z wyjątkiem odpisów obciążających koszty finansowe,
- g) z odszkodowaniami i karami,
- h) z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych na inne cele niż dopłaty do cen sprzedaży, nabycie lub wytworzenie środków trwałych, środków trwałych w budowie albo wartości niematerialnych i prawnych,
- i) ze zdarzeniami losowymi.

Z kolei stosownie do art. 44d u.r., przepisy art. 44a-44c u.r. stosuje się odpowiednio w przypadku nabycia przez jednostkę zorganizowanej części innej jednostki, w tym również w razie podziału spółek.

Natomiast zgodnie z art. 44b u.r., rozliczenie połączenia metodą nabycia polega na sumowaniu poszczególnych pozycji aktywów i pasywów spółki przejmującej, według ich wartości księgowej, z odpowiednimi pozycjami aktywów i pasywów spółki przejętej, według ich wartości godziwej ustalonej na dzień ich połączenia.

Aktywa i zobowiązania spółki przejętej na dzień połączenia obejmują także aktywa lub zobowiązania niewykazywane dotychczas w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym spółki przejętej, jeżeli w wyniku połączenia następuje ich ujawnienie i odpowiadają one definicji aktywów i zobowiązań.

Nadwyżka ceny przejęcia (tu: ceny nabycia ZCP) nad wartością godziwą aktywów netto spółki przejętej wykazywana jest w aktywach spółki, na którą przeszedł majątek połączonych spółek lub spółki powstałej w wyniku połączenia, jako wartość firmy.